

Finansdepartementet

Finansmarknadsavdelningen

Finansiella företags uppgifter till Riksgäldskontoret och vissa betaltjänstfrågor

Fi2019/02380/B

Juni 2019

Innehållsförteckning

1	Promemorians huvudsakliga innehåll	3
2	Författningsförslag	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2002:598) om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar	5
2.3	Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	6
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	8
2.5	Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution	10
2.6	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen	11
2.7	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:834) om insättningsgaranti	12
2.8	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:1034) om resolution	13
3	Bakgrund	14
4	Finansiella företags uppgifter till Riksgäldskontoret	14
4.1	Behov av förändringar	14
4.2	Finansinspektionens verksamhet	17
4.3	Uppgiftslämnandet	18
4.4	Sekretess	19
5	Avgifter enligt betaltjänstlagen	22
5.1	Gällande rätt	22
5.2	Avgifter för ansökningar, anmälningar och underrättelser	25
6	Gränsöverskridande betalningar	26
6.1	Gällande rätt	26
6.2	En upplysningsbestämmelse ska införas	29
7	Ikraftträdande	30
8	Konsekvensanalys	30
9	Författningskommentar	33
9.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti	33
9.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:598) om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar	33
9.3	Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)	34
9.4	Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster	35
9.5	Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution	36

1 Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian lämnas de författningsförslag som krävs för att vissa uppgifter som finansiella företag lämnar till Riksgäldskontoret (i egenskap av garantimyndighet och resolutionsmyndighet) vid tillämpning av lagen (1995:1571) om insättningsgaranti och lagen (2015:1016) om resolution i stället ska lämnas till Finansinspektionen.

Det föreslås att det i Finansinspektionens uppdrag även ska ingå, mot avgift och inom ramen för full kostnadstäckning, att på Riksgäldskontorets vägnar bearbeta och rapportera uppgifter som finansiella företag ska lämna till Riksgäldskontoret.

Riksgäldskontoret ska få meddela föreskrifter om att vissa uppgifter ska lämnas till Finansinspektionen i stället för Riksgäldskontoret.

Det ska gälla sekretess i Finansinspektionens verksamhet med att bearbeta och rapportera vissa uppgifter på garantimyndighetens och resolutionsmyndighetens vägnar. Sekretessen ska dock inte hindra att Finansinspektionen vidarebefordrar dessa uppgifter till garantimyndigheten, resolutionsmyndigheten eller Europeiska bankmyndigheten.

I promemorian behandlas även vissa betaltjänstfrågor. Det föreslås att det i lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) ska tas in en bestämmelse om att Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt den lagen. Den nya bestämmelsen innebär att Finansinspektionen kommer att kunna ta ut sådana avgifter även av andra företag än betaltjänstinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer. Det föreslås också att det i betaltjänstlagen ska tas in en upplysningsbestämmelse om att om att det finns ytterligare bestämmelser om informationskrav för tillhandahållare av valutaväxlingstjänster i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 924/2009 av den 16 september 2009 om gränsöverskridande betalningar i gemenskapen och om upphävande av förordning (EG) nr 2560/2001.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 februari 2020.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

Härigenom föreskrivs att 17 § lagen (1995:1571) om insättningsgaranti ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Har ersättningsrätt inträtt enligt 8 §, ska institutet eller konkursförvaltaren lämna de uppgifter till garantimyndigheten som den behöver för att betala ut ersättning till insättarna, samt även i övrigt lämna myndigheten det biträde som den behöver för utbetalning av ersättning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana uppgifter som avses i 16 § och första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt 16 § ska lämnas till garantimyndigheten i stället ska lämnas till Finansinspektionen.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2020.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:598) om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (2002:598) om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 924/2009 av den 16 september 2009 om gränsöverskridande betalningar i gemenskapen och om upphävande av förordning (EG) nr 2560/2001 ska, utom när det gäller artiklarna 6–8, tillämpas även på Sveriges valuta.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 924/2009 av den 16 september 2009 om gränsöverskridande betalningar i gemenskapen och om upphävande av förordning (EG) nr 2560/2001 ska, utom när det gäller artiklarna 6 och 7, tillämpas även på Sveriges valuta.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2020.

¹ Senaste lydelse 2018:1789.

2.3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas två nya paragrafer, 31 kap. 5 a och 5 b §§, och närmast före 31 kap. 5 a och 5 b §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

31 kap.

Finansinspektionens uppdragsverksamhet för garanti- och resolutionsmyndigheternas räkning

Uppdragsverksamheten

5 a §

Sekretess gäller i Finansinspektionens verksamhet med att bearbeta och rapportera uppgifter på garantimyndighetens och resolutionsmyndighetens vägnar

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som är skyldig att lämna uppgifter enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller lagen (2015:1016) om resolution, om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den uppgiftsskyldige.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Sekretessbrytande bestämmelse

5 b §

Sekretess enligt 5 a § hindrar inte att en uppgift lämnas till

1. garantimyndigheten enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,

- 2. resolutionsmyndigheten enligt lagen (2015:1016) om resolution, eller*
- 3. Europeiska bankmyndigheten.*

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2020.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2010:751) om betaltjänster dels att 8 kap. 7 och 27 §§ ska ha följande lydelse, dels att det ska införas en ny paragraf, 4 kap. 21 a §, och närmast före 4 kap. 21 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

Ytterligare bestämmelser om informationskrav i vissa fall

21 a §

Ytterligare bestämmelser om informationskrav för betaltjänstleverantörer och parter som tillhandahåller valutaväxlingstjänster i en uttagsautomat eller på försäljningsstället finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 924/2009 av den 16 september 2009 om gränsöverskridande betalningar i gemenskapen och om upphävande av förordning (EG) nr 2560/2001.

8 kap.

7 §¹

Betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska med avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet samt Statistiska centralbyråns verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.

Betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet samt Statistiska centralbyråns verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt denna lag.

27 §²

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka upplysningar ett företag ska lämna till Finansinspektionen enligt 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas, och

2. sådana avgifter som avses i 7 §.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett företag ska lämna till Finansinspektionen enligt 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter enligt 7 §.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2020.

² Senaste lydelse 2018:175.

2.5 Förslag till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2015:1016) om resolution ska införas en ny paragraf, 29 kap. 3 §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

29 kap.

3 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt 27 kap. 20 § och 28 kap. 1 § ska lämnas till Riksgäldskontoret i stället ska lämnas till Finansinspektionen.

Denna lag träder i kraft den 1 februari 2020.

2.6 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen

Härigenom föreskrivs att det i förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen ska införas en ny paragraf, 5 b §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 b §¹

Finansinspektionen ska bearbeta och rapportera uppgifter som ska lämnas till myndigheten enligt

1. föreskrifter som har meddelats med stöd av 10 § 2 förordningen (2011:834) om insättningsgaranti, eller

2. föreskrifter som har meddelats med stöd av 22 § 10 förordningen (2015:1034) om resolution.

Myndigheten får ta ut avgifter för att finansiera verksamheten enligt första stycket, besluta om avgifternas storlek och disponera inkomsterna i verksamheten. Avgifterna ska täcka myndighetens kostnader för den verksamheten.

Myndigheten ska i verksamhet enligt första stycket inte tillämpa 7 § 1 i denna förordning eller 7 § avgiftsförordningen (1992:191) om samråd med Ekonomistyrningsverket om avgifter.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2020.

¹ Tidigare 5 b § upphävd genom 2016:1325.

2.7 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2011:834) om insättningsgaranti

Härigenom föreskrivs att 10 § förordningen (2011:834) om insättningsgaranti ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §¹

Garantimyndigheten får meddela föreskrifter om sådana uppgifter om insättare och insättningar som avses i 16 § och 17 § första stycket lagen (1995:1571) om insättningsgaranti. *Garantimyndigheten får vidare meddela de föreskrifter som behövs för verkställigheten av denna förordning.*

Garantimyndigheten får meddela föreskrifter

1. om sådana uppgifter om insättare och insättningar som avses i 16 § och 17 § första stycket lagen (1995:1571) om insättningsgaranti, och

2. om att vissa uppgifter som ska lämnas till garantimyndigheten enligt 16 § lagen om insättningsgaranti i stället ska lämnas till Finansinspektionen, och

3. föreskrifter om verkställigheten av denna förordning.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2020.

2.8 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:1034) om resolution

Härigenom föreskrivs att 22 § förordningen (2015:1034) om resolution ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

22 §

När det gäller lagen (2015:1016) om resolution får Riksgäldskontoret meddela föreskrifter om

1. vilka kvalificerade skulder som är medräkningsbara vid beräkningen av om minimikravet på nedskrivningsbara skulder enligt 4 kap. 1 § är uppfyllt,

2. vilka kriterier som ska ligga till grund för ett beslut om storleken på minimikravet på nedskrivningsbara skulder enligt 4 kap. 3 §,

3. vilken information om nedskrivningsbara skulder ett företag ska lämna till Riksgäldskontoret och när den ska lämnas,

4. undantag enligt 5 kap. 3 § från skyldigheten enligt 5 kap. 2 § om att ta in vissa villkor i avtalen för sina skulder,

5. vilka företag som ska upprätta register som avses i 5 kap. 5 §, vad registren ska innehålla och när företagen ska ge in register för olika typer av avtal,

6. vad en omstruktureringsplan enligt 21 kap. 5 § ska innehålla,

7. hur storleken på de skulder som är hänförliga till derivat enligt 21 kap. 17 § ska beräknas,

8. metoden för riskjustering av resolutionsavgift enligt 27 kap. 13 § tredje stycket,

9. vilka uppgifter en avgiftsskyldig ska lämna till Riksgäldskontoret enligt 27 kap. 20 §, *och*

9. vilka uppgifter en avgiftsskyldig ska lämna till Riksgäldskontoret enligt 27 kap. 20 §,

10. att vissa uppgifter som ska lämnas till Riksgäldskontoret enligt 27 kap. 20 § och 28 kap. 1 § i stället ska lämnas till Finansinspektionen, och

10. vilka upplysningar ett institut eller något annat koncernföretag ska lämna till Riksgäldskontoret för dess verksamhet enligt lagen.

11. vilka upplysningar ett institut eller något annat koncernföretag ska lämna till Riksgäldskontoret för dess verksamhet enligt lagen.

Denna förordning träder i kraft den 1 februari 2020.

3 Bakgrund

De finansiella företagen – framför allt banker och kreditmarknadsföretag (kreditinstitut) – ska lämna vissa uppgifter till Riksgäldskontoret (i egenkap av garantimyndighet och resolutionsmyndighet) vid tillämpning av lagen (1995:1571) om insättningsgaranti och lagen (2015:1016) om resolution. I en skrivelse till regeringen den 12 oktober 2015 har Finansinspektionen och Riksgäldskontoret begärt att de författningsändringar som krävs för att uppgifterna i stället ska lämnas till Finansinspektionen genomförs (Fi2015/04745/B).

I promemorian behandlas myndigheternas förslag och vissa betalmarknadsfrågor.

4 Finansiella företags uppgifter till Riksgäldskontoret

4.1 Behov av förändringar

Promemorians bedömning: De författningsändringar som krävs för att vissa uppgifter som finansiella företag lämnar till Riksgäldskontoret enligt lagen om insättningsgaranti och lagen om resolution i stället ska lämnas till Finansinspektionen bör genomföras.

Skälen för promemorians bedömning: Det unionsrättsliga regelverket om insättningsgaranti finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/49/EU av den 16 april 2014 om insättningsgarantisystem (omarbetning) (insättningsgarantidirektivet). Direktivet har genomförts i svensk rätt i lagen om insättningsgaranti, som innehåller bestämmelser om garanti för insättningar hos kreditinstitut och vissa värdepappersbolag.

Det unionsrättsliga regelverket om krishantering finns i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av den 15 maj 2014 om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring av rådets direktiv 82/891/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/24/EG, 2002/47/EG, 2004/25/EG, 2005/56/EG, 2007/36/EG, 2011/35/EU, 2012/30/EU och 2013/36/EU samt Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1093/2010 och (EU) nr 648/2012 (krishanteringsdirektivet). Direktivet har genomförts i svensk rätt framför allt i lagen om resolution, som innehåller bestämmelser om rekonstruktion och avveckling (resolution) av kreditinstitut och värdepappersbolag i kris.

Riksgäldskontoret är garantimyndighet enligt lagen om insättningsgaranti (1 § förordningen [2007:1447] med instruktion för Riksgäldskontoret) och resolutionsmyndighet enligt lagen om resolution (1 kap. 3 §).

Det unionsrättsliga regelverket om kapitaltäckning finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och om ändring

av förordning (EU) nr 648/2012 (tillsynsförordningen) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU av den 26 juni 2013 om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag, om ändring av direktiv 2002/87/EG och om upphävande av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG (kapitaltäckningsdirektivet). Direktivet genomförs i svensk rätt i lagen (2004:297) bank- och finansieringsrörelse och lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, lagen (2014:968) om särskild tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag och lagen (2014:966) om kapitalbuffertar.

Finansinspektionen är tillsynsmyndighet över kreditinstitut och värdepappersbolag (13 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse och 23 kap. 1 § lagen om värdepappersmarknaden).

De företag som omfattas av lagen om insättningsgaranti och lagen om resolution – framför allt kreditinstitut – ska lämna vissa uppgifter till Riksgäldskontoret enligt de lagarna. Det är uppgifter om olika slag av affärs- och driftförhållanden, bl.a. uppgifter om tillgångar, skulder och eget kapital, garanterade insättningar, riskexponering samt in- och utlåning. Det kan dessutom antas att resolutionsmyndigheten i framtiden ska rapportera vissa av dessa uppgifter till Europeiska bankmyndigheten. Riksgäldskontoret har inte något systemstöd för bearbetning och rapportering av dessa uppgifter och uppgifterna hanteras därför manuellt. Det medför både ökad administrativ belastning och större operativa risker för myndigheten jämfört med teknisk hantering.

De uppgifter som berörda företag lämnar till Riksgäldskontoret enligt lagen om insättningsgaranti och lagen om resolution motsvarar i viss utsträckning de uppgifter som företagen lämnar till Finansinspektionen enligt det unionsrättsliga regelverket om kapitaltäckning, framför allt tillsynsförordningen som är direkt tillämplig i Sverige. Hos Finansinspektionen – som har ett systemstöd för bearbetning och rapportering av uppgifter till Europeiska bankmyndigheten – är uppgifterna föremål för teknisk hantering. Det medför en minskad administrativ belastning för myndigheten jämfört med manuell hantering. De nu aktuella uppgifterna omfattas av sekretess hos Riksgäldskontoret och hos Finansinspektionen (30 kap. 4, 10 och 12 b §§ offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]).

Det aktualiserar frågan om de nu aktuella uppgifterna bör lämnas till Finansinspektionen i stället för Riksgäldskontoret. En sådan ordning har stora fördelar.

Ansvar för att motverka störningar av det finansiella systemet är delat mellan i huvudsak tre myndigheter. Riksbanken har ansvaret för penningpolitiken (9 kap. 13 § regeringsformen och 1 kap. 1 § lagen [1988:1385] om Sveriges riksbank) och Riksgäldskontoret är – utöver garantimyndighet och resolutionsmyndighet – stödmyndighet vid tillämpning av det unionsrättsliga regelverket om krishantering. I de egenskaperna kan Riksbanken och Riksgäldskontoret – var och en för sig – lämna ekonomiskt stöd till finansiella företag i kris (6 kap. 8 § lagen om Sveriges riksbank samt 1 kap. 2 § lagen [2015:1017] om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut och 2 § förordningen [2015:1035] om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut). I egenskap av tillsynsmyndighet över de finansiella företagen har Finansinspektionen – vid sidan av Riksgäldskontoret – flera uppgifter vid tillämpning av de unionsrättsliga regelverken om insättningsgaranti och krishantering (8 § lagen om insättningsgaranti,

6 och 8 kap. lagen om resolution samt 6 a och 15 a kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse). Till det kommer att det ställs stora krav på kapital i finansiella företag i dessa regelverk. Finansinspektionen fastställer kraven på eget och lånat kapital vid tillämpning av det unionsrättsliga regelverket om kapitaltäckning medan Riksgäldskontoret fastställer kraven på lånat kapital vid tillämpning av det unionsrättsliga regelverket om krishantering. Det ligger i sakens natur att de olika kraven på kapital i de finansiella företagen behöver växelverka med varandra.

Myndighetsstrukturen på finansmarknadsområdet ställer stora krav på att Riksbanken (en myndighet under riksdagen) samt Finansinspektionen och Riksgäldskontoret (myndigheter under regeringen) samarbetar och utbyter information med varandra i tillräcklig utsträckning. Det kommer också till uttryck i lagstiftningen på finansmarknadsområdet, som innebär att centralbanker samt garanti-, resolutions-, stöd- och tillsynsmyndigheterna ska samarbeta och utbyta information med varandra i olika utsträckning (se t.ex. 6 kap. 8 a § lagen om Sveriges riksbank, 17 b § lagen om insättningsgaranti, 8 kap. 1 och 4 §§ och 28 kap. 4 och 5 §§ lagen om resolution och 4 kap. 2 § lagen om förebyggande statligt stöd till kreditinstitut).

Finansiella kriser förutsätter att myndigheterna på finansmarknadsområdet har förmåga att samarbeta och utbyta information med varandra. Ett utökad administrativt samarbete mellan myndigheterna kan stärka förmågan att samverka i en finansiell kris. Den nya ordningen skapar – vid sidan av det traditionella samarbetet mellan Riksgäldskontoret (i egenskap garantimyndighet och resolutionsmyndighet) och Finansinspektionen (i egenskap av tillsynsmyndighet) – förutsättningar för nya samarbetsformer och kontaktytor mellan Riksgäldskontoret och Finansinspektionen.

Finansinspektionen – som (i olika former) har varit tillsynsmyndighet sedan i början av 1900-talet – har investerat i ett systemstöd för bearbetning av uppgifter från finansiella företag och rapportering av uppgifter till Europeiska bankmyndigheten. Investeringskostnaden för Riksgäldskontoret att bygga upp ett motsvarande systemstöd kan beräknas till ca 50–70 miljoner kronor. Till det kommer kostnader för personal och underhåll. Den nya ordningen skulle innebära att Riksgäldskontoret – som har varit garantimyndighet sedan 1996 och resolutionsmyndighet sedan 2016 – inte behöver investera i ett motsvarande systemstöd för att på ett ändamålsenligt sätt bearbeta uppgifter från de finansiella företagen och rapportera vissa av dessa uppgifter till Europeiska bankmyndigheten.

De finansiella företagen är föremål för en mycket omfattande rörelse- reglering. Det handlar dels om olika krav på verksamheten, framför allt krav på kapital och företagsstyrning, dels om krav på lämnande av uppgifter till olika myndigheter, framför allt till Finansinspektionen. Kostnader för finansiering och administration riskerar att övervältras på kunderna. En ny ordning skulle innebära att de nu aktuella uppgifterna lämnas till en och samma myndighet (Finansinspektionen) och att den administrativa bördan därför minskar för företagen i viss utsträckning.

Av dessa skäl bör de författningsändringar som krävs för att vissa uppgifter som de finansiella företagen lämnar till Riksgäldskontoret (i egenskap av garantimyndighet och resolutionsmyndighet) enligt lagen om insättningsgaranti och lagen om resolution i stället ska lämnas till Finansinspektionen genomföras.

4.2 Finansinspektionens verksamhet

Promemorians förslag: Finansinspektionen ska, på Riksgäldskontorets vägnar, bearbeta och rapportera uppgifter som ska lämnas till myndigheten enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen om insättningsgaranti eller förordningen om resolution.

Finansinspektionen ska få ta ut avgifter för att finansiera denna verksamhet, besluta om avgifternas storlek och disponera inkomsterna i verksamheten. Avgifterna ska täcka myndighetens kostnader för den verksamheten. Finansinspektionen ska inte vara skyldig att samråda med Ekonomistyrningsverket om avgifterna.

Skälen för promemorians förslag: Riksgäldskontorets verksamhet regleras i förordningen med instruktion för Riksgäldskontoret medan Finansinspektionens verksamhet regleras i förordningen (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen.

Riksgäldskontoret är statens centrala finansförvaltning och har även uppdrag som bidrar till att värna finansiell stabilitet. I myndighetens uppdrag ingår bl.a. att vara statens internbank, ge statliga garantier och krediter, ansvara för insättningsgarantin och investerarskyddet och ansvara för statens hantering av kreditinstitut i kris (1–4 §§ förordningen med instruktion för Riksgäldskontoret). Finansinspektionen ansvarar för tillsynen, regelgivningen och tillståndsprövningen som rör finansiella marknader och företag och ska arbeta för att det finansiella systemet är stabilt och präglas av ett högt förtroende. Myndigheten ska vidare se till att de regelverk och rutiner som myndigheten disponerar över är kostnadseffektiva och enkla för medborgare och företag att förstå och följa (1–5 a §§ förordningen med instruktion för Finansinspektionen).

De båda myndigheterna ska samarbeta och utbyta information med varandra vid tillämpning av lagen om insättningsgaranti och lagen om resolution. Det är en direkt verkan av Finansinspektionens ansvar som tillsynsmyndighet vid tillämpning av det unionsrättsliga regelverket om kapitaltäckning och Riksgäldskontorets ansvar som garantimyndighet och resolutionsmyndighet vid tillämpning av de unionsrättsliga regelverken om insättningsgaranti och krishantering (se avsnitt 4.1).

Den nya ordning som enligt den bedömning som görs i avsnitt 4.1 bör införas innebär att Finansinspektionen på Riksgäldskontorets vägnar ska bearbeta och rapportera uppgifter som ska lämnas enligt lagen om insättningsgaranti och lagen om resolution. Finansinspektionens nya verksamhet har visserligen nära koppling till de båda myndigheternas roller vid tillämpning av de unionsrättsliga regelverken om insättningsgaranti och krishantering men det står samtidigt klart att den nya verksamheten går utöver rollen som tillsynsmyndighet över finansiella företag också vid en utsträckt tolkning av myndighetens ansvar för tillsyn, regelgivning och tillstånd på finansmarknadsområdet. Det innebär att Finansinspektionens nya verksamhet inte rymms inom myndighetens tillsynsverksamhet eller i övrigt.

Finansinspektionens uppdrag bör därför utvidgas på så sätt att det i uppdraget ska ingå att bearbeta och rapportera de aktuella uppgifterna för Riksgäldskontorets räkning.

Finansinspektionens verksamhet finansieras med anslag och avgifter från de finansiella företagen (årliga avgifter och avgifter för prövning av vissa ärenden). Det är rimligt att de ökade kostnaderna för den nya verksamheten inte belastar Finansinspektionens anslag. I stället bör den nya verksamheten finansieras med avgifter från Riksgäldskontoret.

Finansinspektionen bör kunna ta ut avgifter för att finansiera denna verksamhet, besluta om avgifternas storlek och disponera inkomsterna i verksamheten. Avgifterna bör täcka myndighetens kostnader för den verksamheten. Finansinspektionen bör inte vara skyldigt att samråda med Ekonomistyrningsverket om avgifterna.

Sammanfattningsvis bör Finansinspektionens uppdrag utvidgas så att myndigheten för Riksgäldskontorets räkning, mot avgift och inom ramen för full kostnadstäckning, ska bearbeta och rapportera uppgifter som finansiella företag ska lämna till myndigheten enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av förordningen om insättningsgaranti eller förordningen om resolution.

De uppgifter som de finansiella företagen ska lämna till Finansinspektionen är av ekonomisk natur och kommer att lämnas inom ramen för Finansinspektionens systemstöd. Finansinspektionens nya verksamhet innefattar därför inte någon behandling av personuppgifter.

4.3 Uppgiftslämnandet

Promemorians förslag: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt lagen om insättningsgaranti eller lagen om resolution ska lämnas till Riksgäldskontoret i stället ska lämnas till Finansinspektionen.

Skälen för promemorians förslag: Lagen om insättningsgaranti gäller för kreditinstitut och vissa värdepappersbolag (1 §) medan lagen om resolution gäller för olika slag av finansiella företag, framför allt kreditinstitut och värdepappersbolag (1 kap. 1 § lagen om resolution).

Finansiella företag ska lämna de uppgifter till Riksgäldskontoret som myndigheten – i egenskap av garantimyndighet – behöver för att fastställa företagets avgifter till insättningsgarantin, om insättare och deras insättningar och i övrigt (16 § lagen om insättningsgaranti och 1 § andra stycket förordningen med instruktion för Riksgäldskontoret). Riksgäldskontoret får meddela föreskrifter i fråga om de uppgifterna (17 § lagen om insättningsgaranti och 10 § förordningen [2011:834] om insättningsgaranti). Sådana föreskrifter finns i Riksgäldskontorets föreskrifter (RGKFS 2011:2) om instituts skyldighet att lämna uppgifter om insättare och deras insättningar samt föreskrifter (RGKFS 2016:2) om insättningsgaranti. Enligt dessa föreskrifter ska de finansiella företagen lämna vissa uppgifter om insättare, konton och insättningar.

Finansiella företag ska även lämna de uppgifter till Riksgäldskontoret som myndigheten – i egenskap av resolutionsmyndighet – behöver för att fastställa företagets avgifter till resolutionsreserven och om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter (27 kap. 20 § och

28 kap. 1 § lagen om resolution). Riksgäldskontoret får meddela föreskrifter i fråga om de uppgifterna (29 kap. 1 § lagen om resolution och 22 § förordningen [2015:1034] om resolution) men har inte meddelat några sådana föreskrifter.

Finansiella företag är därutöver enligt i Sverige direkt tillämpliga unionsrättsliga rättsakter skyldiga att lämna de uppgifter till Riksgäldskontoret som myndigheten – i egenskap av resolutionsmyndighet – behöver för att fastställa företagens avgifter till resolutionsreserven och för att upprätta resolutionsplaner (se kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 av den 21 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1066 av den 17 juni 2016 om fastställande i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av tekniska genomförandestandarder när det gäller förfaranden, standardformulär och mallar för den information som ska lämnas för upprättandet av resolutionsplaner för kreditinstitut och värdepappersföretag).

För att de nu aktuella uppgifterna ska kunna lämnas till Finansinspektionen i stället för till Riksgäldskontoret, bör ett bemyndigande om att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få meddela föreskrifter om detta införas i lagen om insättningsgaranti och lagen om resolution. I förordningen om insättningsgaranti och förordningen om resolution bör det införas ett bemyndigande om att Riksgäldskontoret ska få meddela föreskrifter om att uppgifterna ska lämnas till Finansinspektionen i stället för till Riksgäldskontoret.

4.4 Sekretess

Promemorians förslag: Sekretess ska gälla i Finansinspektionens verksamhet med att bearbeta och rapportera vissa uppgifter på garantimyndighetens och resolutionsmyndighetens vägnar

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som är skyldig att lämna uppgifter enligt lagen om insättningsgaranti eller lagen om resolution, om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den uppgiftsskyldige.

För uppgift i en allmän handling ska sekretessen gälla i högst tjugo år. Sekretess ska inte hindra att en uppgift lämnas till

1. garantimyndigheten enligt lagen om insättningsgaranti,
2. resolutionsmyndigheten enligt lagen om resolution, eller
3. Europeiska bankmyndigheten.

Skälen för promemorians förslag: Med handling förstås enligt tryckfrihetsförordningen framställning i skrift eller bild samt upptagning som kan läsas, avlyssnas eller på annat sätt uppfattas endast med tekniskt hjälpmedel. En handling är allmän om den förvaras hos en myndighet och är att anse som inkommen dit eller upprättad där. En upptagning anses förvarad hos myndighet, om upptagningen är tillgänglig för myndigheten

med tekniskt hjälpmedel som myndigheten själv utnyttjar för överföring i sådan form att den kan läsas eller avlyssnas eller uppfattas på annat sätt. En handling som förvaras hos en myndighet endast som ett led i en teknisk bearbetning eller teknisk lagring för någon annans räkning anses inte som allmän handling hos den myndigheten (2 kap. 3, 4, 6 och 13 §§ tryckfrihetsförordningen).

Som utgångspunkt gäller att de handlingar som enligt förslaget i avsnitt 4.3 kommer att lämnas till Finansinspektionen i stället för till Riksgäldskontoret kommer att betraktas som inkomna till och förvarade hos Finansinspektionen och att de av det skälet som utgångspunkt ska betraktas som allmänna handlingar.

En första fråga är om de handlingar som enligt förslaget kommer att förvaras hos Finansinspektionen ska anses vara förvarade hos inspektionen endast som ett led i en teknisk bearbetning eller lagring för Riksgäldskontorets räkning och av det skälet vara undantagna från handlingsoffentligheten (2 kap. 13 § första stycket tryckfrihetsförordningen). För att de rekvisiten ska vara uppfyllda krävs att Finansinspektionen såväl administrativt som tekniskt har begränsat den egna personalens tillgång till uppgifterna så att dessa inte är tillgängliga i läsbart skick (se rättsfallet HFD 2018 ref. 48). Den nya verksamhet som Finansinspektionen ska utföra enligt förslaget i avsnitt 4.2 innebär att inspektionen ska bearbeta och rapportera finansiella företags uppgifter på Riksgäldskontorets vägnar. De uppgifterna ska hanteras i Finansinspektionens systemstöd. Det är därför inte fråga om teknisk bearbetning eller lagring i den mening som avses i tryckfrihetsförordningen.

Vid tillämpning av lagen om insättningsgaranti och lagen om resolution gäller hos Riksgäldskontoret (i egenskap av garantimyndighet och resolutionsmyndighet) sekretess för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som saken avser, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgiften röjs och för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för någon annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som saken avser, s.k. tredjemansuppgifter (30 kap. 10 och 12 b §§ offentlighets- och sekretesslagen [2009:400]).

Sekretess gäller i en statlig myndighets verksamhet som består i tillståndsgivning eller tillsyn med avseende på bank- och kreditväsendet, värdepappersmarknaden eller försäkringsväsendet för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som myndighetens verksamhet avser, om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs och för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har trätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den som myndighetens verksamhet avser (30 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen). För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

En andra fråga är i vilken utsträckning uppgifterna i de handlingar som enligt förslaget ska förvaras hos Finansinspektionen kommer att omfattas av tillsynssekretessen.

Tillsynssekretessen i 30 kap. 4 § offentlighets- och sekretesslagen ska inte ges en alltför snäv tolkning utan får anses omfatta alla de fall där en myndighet har en övervakande eller styrande funktion i förhållande till näringslivet. Sekretessen är tillämplig på Finansinspektionens löpande tillsyn av finansiella företag och på den del av inspektionens verksamhet som syftar till att förebygga en finansiell kris. Även verksamhet som syftar

till att förhindra problem i bank- och kreditväsendet, på värdepappersmarknaden och i försäkringsväsendet kan nämligen klassas som tillsyn. Sekretessen gäller också för Riksbankens verksamhet som består i övervakning av bank- och kreditväsendet. Den gäller däremot inte Riksgäldskontorets verksamhet, eftersom den myndigheten inte uttryckligen i lag eller annan författning har tilldelats någon sådan roll i övervakningen av finansmarknaden (se prop. 1979/80:2, Del A, s. 233 och prop. 2015/16:5 s. 708).

De uppgifter som finansiella företag enligt förslaget ska lämna till Finansinspektionen kommer emellertid inte att samlas in, bearbetas eller rapporteras av inspektionen inom ramen för myndighetens tillsynsverksamhet (se avsnitt 4.2). Dessa uppgifter kommer därför inte att omfattas av tillsynssekretessen i offentlighets- och sekretesslagen.

För att uppgifterna inte ska förlora det sekretesskydd de har i Riksgäldskontorets verksamhet bör de omfattas av motsvarande sekretess hos Finansinspektionen. Samma avvägning mellan dels intresset av sekretess för uppgifter om enskildas personliga och ekonomiska förhållanden, dels allmänhetens intresse av insyn i myndigheters verksamheter gör sig gällande hos Finansinspektionen som hos Riksgäldskontoret (i egenskap av garantimyndighet och resolutionsmyndighet). I offentlighets- och sekretesslagen bör det därför tas in en ny bestämmelse om sekretess för sådana uppgifter. Den nya bestämmelsen bör utformas efter förebild av bestämmelserna om sekretess hos garantimyndighet enligt lagen om insättningsgaranti och i vissa ärenden om resolution enligt lagen om resolution i (30 kap. 10 och 12 b §§ offentlighets- och sekretesslagen), dvs. med ett rakt skaderekvisit för uppgifter som den som är skyldig att lämna uppgifter enligt lagen om insättningsgaranti eller lagen om resolution och absolut sekretess för tredjemansuppgifter.

I 30 kap. offentlighets- och sekretesslagen finns bestämmelser om sekretess till skydd för enskild i verksamhet som avser tillsyn m.m. i fråga om näringslivet. Förslaget i avsnitt 4.2 innebär att det i Finansinspektionens uppdrag även ska ingå, mot avgift och inom ramen för full kostnadstäckning, att på Riksgäldskontorets vägnar bearbeta och rapportera uppgifter som finansiella företag ska lämna till Riksgäldskontoret, dvs. en uppdragsverksamhet för Riksgäldskontorets räkning. Den verksamheten ryms inte inom ramen för tillsynsverksamheten och den nya sekretessbestämmelsen bör därför placeras i 31 kap. offentlighets- och sekretesslagen, som innehåller bestämmelser om sekretess till skydd för enskild i annan verksamhet med anknytning till näringslivet. Av samma skäl bör rubriken till den nya sekretessbestämmelsen lyda Finansinspektionens uppdragsverksamhet för garanti- och resolutionsmyndigheternas räkning (jfr rubriken till 31 kap. 12 § offentlighets- och sekretesslagen).

En uppgift för vilken sekretess gäller får inte röjas för enskilda eller för andra myndigheter, om inte annat anges i offentlighets- och sekretesslagen eller i lag eller förordning som den lagen hänvisar till (8 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen).

En tredje fråga är om sekretess hindrar att Finansinspektionen lämnar de nu aktuella uppgifterna till Riksgäldskontoret och Europeiska bankmyndigheten. Den föreslagna nya sekretessbestämmelsen kommer att gälla även i förhållande till Riksgäldskontoret och Europeiska bankmyndigheten. I viss utsträckning motsvarar de uppgifter som finansiella företag

lämnar till Riksgäldskontoret enligt lagen om insättningsgaranti och lagen om resolution de uppgifter som företagen lämnar till Finansinspektionen enligt det unionsrättsliga regelverket om kapitaltäckning, framför allt tillsynsförordningen. Riksgäldskontoret och Finansinspektionen ska dessutom, inom ramen för de sekretessbrytande bestämmelserna i lagen om insättningsgaranti (17 b §) och lagen om resolution (28 kap. 5 §) och i sina roller som garanti-, resolutions- och tillsynsmyndigheter, samarbeta och utbyta information med varandra i den utsträckning som följer av unionsrätten. De uppgifter som Finansinspektionen enligt förslaget ska bearbeta och rapportera för garantimyndighetens respektive resolutionsmyndighetens räkning omfattas dock inte av dessa bestämmelser.

För att Finansinspektionen ska kunna lämna uppgifterna till Riksgäldskontoret i egenskap av garantimyndighet och resolutionsmyndighet och till Europeiska bankmyndigheten behöver den nya bestämmelsen om sekretess därför kompletteras med en sekretessbrytande bestämmelse som gör sådant uppgiftslämnande möjligt.

Förslaget leder till frågan om de nu aktuella uppgifterna kan användas i Finansinspektionens tillsynsverksamhet. Inom en myndighet utgör sekretess inget hinder mot att lämna uppgifter mellan olika befattningshavare hos myndigheten i den utsträckning som är normal för och behövlig för ett ärendes handläggning eller verksamhetens bedrivande i övrigt. Om olika verksamhetsgrenar inom en myndighet är att betrakta som självständiga i förhållande till varandra gäller emellertid sekretess mellan verksamhetsgrenarna (8 kap. 2 § offentlighets- och sekretesslagen). Med verksamhetsgren är att likställa varje verksamhet inom en myndighet, från vilken en sekretessbelagd uppgift enligt en tillämplig bestämmelse om sekretess inte får lämnas utan prövning enligt offentlighets- och sekretesslagen (se t.ex. prop. 1979/80:2, Del A, s. 463 f.). Avsikten med förslaget är inte att de nu aktuella uppgifterna ska användas i Finansinspektionens tillsynsverksamhet. Den nya sekretessbestämmelsen får i stället anses vara ett uttryck för att det råder en sekretessgräns mellan den verksamhet som Finansinspektionen ska utföra enligt förslaget i avsnitt 4.2, å ena sidan, och inspektionens tillsynsverksamhet, å andra sidan.

5 Avgifter enligt betaltjänstlagen

5.1 Gällande rätt

Betaltjänstlagen i huvuddrag

I lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) finns bestämmelser om betaltjänster, t.ex. genomförande av olika slag av betalningstransaktioner (1 kap. 2 §). För att tillhandahålla en eller flera betaltjänster krävs som huvudregel tillstånd av Finansinspektionen (2 kap. 1 §). Ett företag som har fått ett sådant tillstånd kallas betalningsinstitut (1 kap. 4 §). Vissa företag – framför allt kreditinstitut – undantas från tillståndsplikt (2 kap. 2 §). Ett kreditinstitut tillhandahåller i allmänhet betalkonton och kallas i den egenskapen kontoförvaltande betaltjänstleverantör (1 kap. 4 §). Vissa företag kan ansöka om att undantas från tillståndsplikt (2 kap. 3 §). Ett

företag som har beviljats ett sådant undantag ska registreras hos Finansinspektionen och kallas registrerad betaltjänstleverantör (1 kap. 4 § och 2 kap. 4 §). De företag som tillhandahåller betaltjänster som omfattas av betaltjänstlagen kallas betaltjänstleverantörer.

I betaltjänstlagen finns även bestämmelser om tillsyn över betalningsinstitut och registrerade (8 kap.). Betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet och inspektionen får ta ut avgifter av sådana företag för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt den lagen (8 kap. 7 §).

Bestämmelser om tillsyn över kreditinstitut finns i lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (13 kap.). De bestämmelserna gäller enligt betaltjänstlagen även när ett kreditinstitut är betaltjänstleverantör, om inte annat anges i den lagen (8 kap. 1 § andra stycket andra meningen). Kreditinstitut ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet och inspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse (13 kap. 16 §).

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om de avgifter som anges ovan (8 kap. 27 § 2 betaltjänstlagen och 16 kap. 1 § 17 lagen om bank- och finansieringsrörelse). Bestämmelser om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet finns i förordningen (2007:1135) om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet. Bestämmelser om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen finns i förordningen (2001:911) om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen.

Vissa tjänster som undantas från betaltjänstlagens tillämpningsområde

I betaltjänstlagen finns bestämmelser om undantag från lagens tillämpningsområde för vissa tjänster (1 kap. 6–8 §§). Det innebär bl.a. att lagen inte gäller tjänster som baseras på betalningsinstrument som enbart kan utnyttjas inom ett begränsat nätverk av leverantörer, hos en leverantör i dennes affärsställe eller i fråga om ett mycket begränsat varu- eller tjänsteutbud (1 kap. 6 a § 1). Lagen gäller inte heller betalningstransaktioner som genomförs via en leverantör av elektroniska kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster vilken fungerar som mellanhand, om betalningstransaktionerna faktureras på leverantörens faktura och avser inköp av digitalt innehåll och röstbaserade tjänster eller genomförs från eller via elektronisk utrustning för välgörenhetsändamål eller för inköp av biljetter, om värdet på de enskilda betalningstransaktionerna inte överstiger ett belopp motsvarande 50 euro och betalningstransaktionernas sammanlagda värde för en abonnent inte överstiger ett belopp motsvarande 300 euro per månad (1 kap. 7 § första stycket 8 och andra stycket).

Den som tillhandahåller sådana tjänster som baseras på betalningsinstrument som enbart kan utnyttjas inom ett begränsat nätverk av leverantörer, hos en leverantör i dennes affärsställe eller i fråga om ett mycket begränsat varu- eller tjänsteutbud ska anmäla detta till Finansinspektionen om det sammanlagda värdet av de betalningstransaktioner som genomförts

under de senaste tolv månaderna överstiger ett belopp motsvarande en miljon euro (1 kap. 9 § första stycket). Också den som tillhandahåller sådana tjänster som anges ovan som genomförs via en leverantör av elektroniska kommunikationsnät eller elektroniska kommunikationstjänster vilken fungerar som mellanhand ska anmäla detta till inspektionen (1 kap. 9 § andra stycket).

En anmälan ska, enligt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2010:3) om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer, bl.a. innehålla en beskrivning av verksamheten (3 kap. 2 och 3 §§).

Finansinspektionen ska enligt betaltjänstlagen registrera den som gjort anmälan om förutsättningarna för undantag är uppfyllda (1 kap. 10 § första stycket).

Den delegerade förordningen

Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 av den 25 november 2015 om betaltjänster på den inre marknaden, om ändring av direktiven 2002/65/EG, 2009/110/EG och 2013/36/EU samt förordning (EU) nr 1093/2010 och om upphävande av direktiv 2007/64/EG (andra betaltjänstdirektivet) innehåller regler om att betaltjänstleverantörer i olika avseenden ska kommunicera på ett säkert sätt med varandra och i förekommande fall även i förhållande till betaltjänstanvändaren, betalaren och betalningsmottagaren (artiklarna 65.2, 66.3 d, 67.2 c och 67.3 a). Dessa regler genomförs i svensk rätt i bestämmelser i betaltjänstlagen (5 kap. 10, 13, 17, 19 och 25 §§), som träder i kraft den 14 september 2019 (förordningen [2019:195] om ikraftträdande av lagen [2018:175] om ändring i lagen [2010:751] om betaltjänster).

När andra betaltjänstdirektivet genomfördes infördes i betaltjänstlagen en definition av säker kommunikation. Med det avses sådan kommunikation som uppfyller kraven i de tekniska standarder som antagits av Europeiska kommissionen i enlighet med artikel 98 i betaltjänstdirektivet (1 kap. 4 §). Med stöd av den artikeln i direktivet har kommissionen antagit förordning (EU) 2018/389 av den 27 november 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2015/2366 vad gäller tekniska tillsynsstandarder för sträng kundautentisering och gemensamma och säkra öppna kommunikationsstandarder (i det följande benämnd den delegerade förordningen). Enligt den delegerade förordningen får en kontoförvaltande betaltjänstleverantör – t.ex. ett kreditinstitut – tillhandahålla ett särskilt gränssnitt när den kommunicerar med leverantörer av kontoinformationstjänster, leverantörer av betalningsinitieringstjänster och betaltjänstleverantörer som ger ut kortbaserade betalningsinstrument (artikel 31). Kontoförvaltande betaltjänstleverantörer som har infört ett särskilt gränssnitt ska säkerställa att detta gränssnitt alltid erbjuder likvärdig tillgänglighet och funktion som de gränssnitt som tillhandahålls betaltjänstanvändaren för direkt tillgång till dennes betalningskonto online. Vidare ska de kontoförvaltande betaltjänstleverantörerna i det särskilda gränssnittet bygga in en strategi och planer för beredskapsåtgärder, en s.k. beredskapsmekanism, i händelse av att gränssnittets funktion inte uppfyller kraven på likvärdig tillgänglighet, om gränssnittet utsätts för ett oplanerat driftsstopp eller om det inträffar en systemkollaps

(artikel 33.1). Under vissa förutsättningar får dock den kontoförvaltande betaltjänstleverantören ansöka om ett undantag från skyldigheten att tillhandahålla beredskapsmekanismen (artikel 33.6). Ansökan om undantag enligt den delegerade rättsakten ska göras hos den behöriga myndigheten, vilket i Sverige är Finansinspektionen.

5.2 Avgifter för ansökningar, anmälningar och underrättelser

Promemorians förslag: Det ska införas en bestämmelse i betaltjänstlagen om att Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt den lagen. Med stöd av den bestämmelsen ska Finansinspektionen få ta ut avgifter även av andra företag än betaltjänstinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer.

Nuvarande bestämmelse i betaltjänstlagen om avgifter till Finansinspektionen ska ändras så att den bara gäller årliga avgifter. Regeringen ska få meddela föreskrifter om de avgifter som Finansinspektionen får ta ut enligt betaltjänstlagen.

Skälen för promemorians förslag: Genom de nuvarande bestämmelserna i betaltjänstlagen och de nya bestämmelserna i den delegerade förordningen (se avsnitt 5.1) har det tillkommit två nya ärendeslag hos Finansinspektionen. Det handlar dels om anmälningar om registrering från företag som tillhandahåller tjänster som är undantagna från lagens tillämpningsområde (1 kap. 9 och 10 §§ betaltjänstlagen), dels ansökningar om undantag från kravet på beredskapsmekanism enligt den delegerade förordningen (artikel 33.1).

Dessa nya ärendeslag kommer att innebära en prövning av om registrering ska ske (1 kap. 10 § betaltjänstlagen) respektive om undantag ska beviljas (artikel 33.6 i den delegerade förordningen). Finansinspektionens beslut förutsätter i dessa fall en prövning av det underlag som ligger till grund för en anmälan om registrering respektive en ansökan om undantag. För sådana prövningar bör Finansinspektionen få ta ut en avgift.

Finansinspektionen tar i dag ut avgifter för ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt betaltjänstlagen från betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer. Avgifterna regleras i förordningen om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen. De föreskrifterna i förordningen har meddelats med stöd av ett bemyndigande i betaltjänstlagen (8 kap. 27 § 2). Som anges ovan kommer den nu att bli aktuell för Finansinspektionen att ta ut avgifter för prövning av ärendeslag som rör andra företag än betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer. Det bör därför införas en bestämmelse i betaltjänstlagen om att Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser. Bestämmelsen bör, till skillnad från den nuvarande bestämmelsen, inte bara omfatta betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer utan alla företag som ger in en ansökan, anmälan eller underrättelse enligt betaltjänstlagen.

Den nya bestämmelsen i bör utformas efter förebild av motsvarande bestämmelse i lagen om bank- och finansieringsrörelse (13 kap. 16 §). När det i betaltjänstlagen ska införas en ny bestämmelse om avgifter för prövning av ärenden, bör den nuvarande bestämmelsen i lagen (8 kap. 7 §) som avser avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet ändras så att den bara gäller årliga avgifter.

I betaltjänstlagen finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om avgifter enligt den lagen (8 kap. 27 § 2). Det bemyndigandet omfattar samtliga avgifter som får tas ut enligt den lagen. Den bestämmelsen bör ändras så att endast regeringen har rätt att meddela föreskrifter om avgifterna.

6 Gränsöverskridande betalningar

6.1 Gällande rätt

EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 924/2009 av den 16 september 2009 om gränsöverskridande betalningar i gemenskapen och om upphävande av förordning (EG) nr 2560/2001 (EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar) trädde i kraft den 29 oktober och ska tillämpas från och med den 1 november 2009. Den innebär i korthet att lika avgifter ska tas ut för gränsöverskridande betalningar i euro som för nationella betalningar i samma valuta (artiklarna 1 och 3). I förordningen finns bestämmelser om viss information som ska lämnas för att underlätta vissa betalningar (artikel 4), rapporteringskrav för betaltjänstleverantörer (artikel 5), behörig myndighet (artikel 9), vissa förfarandefrågor (artiklarna 10 och 11), samarbete över gränserna (artikel 12) och sanktioner (artikel 13). Det finns också bestämmelser om avgiftsuttag och närhet vid genomförande av gränsöverskridande autogireringar i euro (artiklarna 6 och 7). Medlemsstater som inte har euro som sin nationella valuta har möjlighet att besluta om att förordningen ska tillämpas på deras nationella valutor (s.k. opt-in). Sverige har anslutit sin valuta till förordningen.

Nationell lagstiftning

Genom lagen (2002:598) om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar är EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar tillämplig också på gränsöverskridande betalningar i svenska kronor, utom när det gäller bestämmelserna om autogireringar (artiklarna 6 och 7). I lagen görs också en hänvisning till artikel 8, trots att den har upphävts genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012 av den 14 mars 2012 om antagande av tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro och om ändring av förordning (EG) nr 924/2009 (EU:s förordning om tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar i euro).

Bestämmelser som kompletterar förordningen finns också i betaltjänstlagen.

Ändringsförordningen

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/518 av den 19 mars 2019 om ändring av förordning (EG) nr 924/2009 vad gäller vissa avgifter för gränsöverskridande betalningar i unionen och valutaväxlingsavgifter (ändringsförordningen) trädde i kraft den 18 april 2019 och ska tillämpas fr.o.m. den 15 december 2019 med vissa undantag (artikel 2). Genom ändringsförordningen har det i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar införts bestämmelser om att gränsöverskridande betalningar i euro i alla medlemsstater i EU inte ska få kosta mer än inhemska betalningar i medlemsstaternas nationella valutor och att gränsöverskridande betalningar i nationell valuta i de medlemsstater som anslutit sin valuta till förordningen inte får kosta mer än motsvarande betalning i nationell valuta (artikel 1.3 i ändringsförordningen, artikel 3 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar). Medlemsstater som inte har euro som sin nationella valuta har möjlighet att besluta om att förordningen ska tillämpas på deras nationella valutor. Genom lagen om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar är EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar tillämplig på gränsöverskridande betalningar i svenska kronor, utom när det gäller bestämmelserna om autogireringar (artiklarna 6–8, se ovan).

I andra betaltjänstdirektivet (artiklarna 45.1, 50.2 och 59) anges vissa informationskrav för betaltjänstleverantörer och parter som erbjuder en valutaväxlingstjänst i en uttagsautomat, på försäljningsstället eller av betalningsmottagaren. De kraven – som i svensk rätt har genomförts i bestämmelser i betaltjänstlagen (4 kap. 3, 4 och 10 §§) – innebär i korthet att betalaren före påbörjandet av en betalningstransaktion, innan ett avtal om en enstaka betalningstransaktion eller ett ramavtal ingås ska informeras om valutaväxlingsavgifter och den växelkurs som ska tillämpas. I andra betaltjänstdirektivet finns krav på att betaltjänstleverantörer ska lämna viss information efter att betalningstransaktionen har initierats (artiklarna 48 och 57). De kraven – som i svensk rätt har genomförts i bestämmelser i betaltjänstlagen (4 kap 7 och 17 §§) – innebär i korthet att en betaltjänstleverantör, så snart möjligt efter att en betalningsorder har tagits emot, ska lämna information om bl.a. transaktionens belopp, avgifter och växelkurs.

Genom ändringsförordningen (artikel 1.4 och 1.5) har det i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar (artiklarna 3a och 3b) införts bestämmelser som gäller valutaväxlingsavgifter för kortbaserade transaktioner och ”betalningar” (i den engelska språkversionen ”credit transfers”) som gäller hur den information om valutaväxlingsavgifter och tillämplig växelkurs som betaltjänstleverantörer och parter som tillhandahåller valutaväxlingstjänster i en uttagsautomat eller på försäljningsstället enligt andra betaltjänstdirektivet (artiklarna 45.1, 52.3 och 59.2) är skyldiga att lämna ska anges. Bestämmelserna innebär även att viss ytterligare information ska lämnas.

Vid kortbaserade transaktioner i en uttagsautomat eller på ett försäljningsställe ska betaltjänstleverantörer och parter som tillhandahåller valutaväxlingstjänster, före initierandet av en transaktion, visa den totala valutaväxlingsavgiften som ett procentuellt påslag i förhållande till den senast tillgängliga växelkursen från Europeiska centralbanken (artikel 1.4

i ändringsdirektivet, artikel 3a.1 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar). Betaltjänstleverantörer ska också offentliggöra dessa påslag på en allmänt och lätt tillgänglig elektronisk plattform (artikel 1.4 i ändringsdirektivet, artikel 3a.2 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar). Parter som tillhandahåller valutaväxlingstjänster i en uttagsautomat eller på försäljningsstället ska ange denna informationen i uttagsautomaten eller på försäljningsstället liksom att informera betalaren om möjligheten att betala i den valuta som används av betalningsmottagaren och låta betalarens betaltjänstleverantör därefter göra valutaväxlingen. Information om valutaväxlingsavgift och belopp att betala ska lämnas på ett varaktigt medium efter att betalningstransaktionen initierats (artikel 1.4 i ändringsdirektivet, artikel 3a.4 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar).

Part som tillhandahåller en valutaväxlingstjänst i en uttagsautomat eller på försäljningsstället ska, innan betalningstransaktionen initieras, även lämna information om de belopp som ska betalas till betalningsmottagaren i valutan för såväl betalningsmottagaren som betalaren (artikel 1.4 i ändringsdirektivet, artikel 3a.3 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar).

Vidare ska betalarens betaltjänstleverantör, för varje betalkort, skicka ett elektroniskt meddelande till betalaren med information om den totala valutaväxlingsavgiften när denne mottar en betalningsorder för ett kontantuttag i en uttagsautomat eller en betalning på ett försäljningsställe (artikel 1.4 i ändringsdirektivet, artikel 3a.5 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar). Betaltjänstleverantören och betaltjänstanvändaren ska komma överens om vilka kommunikationskanaler som ska användas och betaltjänstanvändaren ska också kunna välja att avstå från att erhålla sådana meddelanden. Om betaltjänstanvändaren inte är en konsument får parterna enas om att ett sådant meddelande inte ska skickas (artikel 1.4 i ändringsdirektivet, artikel 3a.6 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar).

När en valutaväxlingstjänst erbjuds av betalarens betaltjänstleverantör i samband med en ”betalning” (i den engelska språkversionen ”credit transfer”) som initieras direkt online via betaltjänstleverantörens webbplats eller mobila bankapplikation, ska betaltjänstleverantören informera betalaren om de uppskattade avgifterna för valutaväxlingstjänster som är tillämpliga på betalningen innan betalningen initieras (artikel 1.5 i ändringsdirektivet, artikel 3b.1 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar). Före betalningen initieras ska betaltjänstleverantören även meddela betalaren det uppskattade totala beloppet för betalningen i valutan för betalarens konto, inklusive eventuella transaktionsavgifter och valutaväxlingsavgifter, liksom i valutan för betalningsmottagarens konto (artikel 1.5 i ändringsdirektivet, artikel 3b.2 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar).

6.2 En upplysningsbestämmelse ska införas

Promemorians förslag: I betaltjänstlagen ska det införas en upplysningsbestämmelse om att det finns ytterligare bestämmelser om informationskrav för tillhandahållare av valutaväxlingstjänster i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar.

En ofullständighet i lagen om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar ska rättas till.

Skälen för promemorians förslag: EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar gäller endast medlemsstater som har euro som valuta och de medlemsstater som på frivilliga grunder har anslutit sin nationella valuta till förordningen. Ändringsförordningen innebär att gränsöverskridande betalningar i euro i alla medlemsstater och i nationell valuta i de medlemsstater som anslutit sin valuta till förordningen inte ska få kosta mer än inhemska betalningar i medlemsstaternas nationella valutor (artikel 1.3 i ändringsförordningen, artikel 3 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar). Ändringsförordningen innebär också att betaltjänstleverantörer vid kortbaserade transaktioner och betalningar (eng. ”credit transfers”) och parter som erbjuder valutaväxlingstjänster i en uttagsautomat eller på ett försäljningsställe vid kortbaserade transaktioner är skyldiga att lämna information om tillämpliga växelkurser och valutaväxlingsavgifter (som ska lämnas enligt artiklarna 45.1, 52.3, och 59.2 i andra betaltjänstdirektivet), på visst sätt samt att lämna viss ytterligare information (artiklarna 1.4 och 1.5 i ändringsförordningen, artiklarna 3a och 3b i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar).

En EU-förordning är direkt tillämplig i varje medlemsstat. En sådan rättsakt ska inte, och får inte, genomföras i nationell rätt. Genom lagen om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar är EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar, med undantag för bestämmelserna om autogireringar (artiklarna 6–8), tillämplig också på gränsöverskridande betalningar i svenska kronor (se avsnitt 6.1). Några särskilda åtgärder för att införliva ändringsförordningen med svensk rätt behöver därför inte vidtas. Det finns inte heller några bestämmelser i betaltjänstlagen eller i lagen om avgifter för gränsöverskridande betalningar som står i strid med ändringsförordningen.

Informationskrav vid betalningstransaktioner som innebär en valutaväxling finns i 4 kap. betaltjänstlagen. I de nya bestämmelser om informationskrav i samband med en valutaväxlingstjänst som genom ändringsförordningen har införts i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar hänvisas till vissa artiklar i andra betaltjänstdirektivet (artiklarna 45.1, 52.3 och 59.2) som i svensk rätt har genomförts i bestämmelser i betaltjänstlagen om hur information om växelkurs och valutaväxlingsavgifter som ska lämnas enligt dessa bestämmelser ska anges och att viss ytterligare information ska lämnas (4 kap. 3, 4 och 10 §§).

Genom ändringsförordningen har det i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar även införts bestämmelser om krav på information som ska göras tillgänglig för betalaren efter det att betalningstransaktionen initierats (artikel 1.4 i ändringsförordningen, artikel 3a.4 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar). I betaltjänstlagen finns bestämmelser om vilken information som betaltjänstleverantörer ska tillhandahålla

betalaren så snart möjligt efter det att en betalningsorder har tagits emot från denne (4 kap. 7 och 17 §§, som genomför artiklarna 48 och 58 i andra betaltjänstdirektivet). Genom ändringsförordningen har det i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar införts även ytterligare bestämmelser med informationskrav.

För att reglerna om informationskrav för betaltjänstleverantörer och parter som tillhandahåller valutaväxlingstjänster i en uttagsautomat eller på ett försäljningsställe ska bli överskådliga bör det införas en upplysningsbestämmelse i betaltjänstlagen om att det finns ytterligare bestämmelser om informationskrav i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar.

Artikel 8 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar har upphävts genom EU:s förordning om tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar (artikel 17.6). Hänvisningen till den artikeln i lagen om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar (1 §) bör därför tas bort.

7 Ikraftträdande

Promemorians förslag: Författningsändringarna ska träda i kraft den 1 februari 2020.

Skälen för promemorians förslag: Författningsändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt, vilket bedöms vara den 1 februari 2020.

8 Konsekvensanalys

Promemorians bedömning: Förslagen har inga offentligfinansiella eller samhällsekonomiska effekter.

De ökade kostnader som förslaget om Finansinspektionens nya uppdragsverksamhet medför för inspektionen ska finansieras genom avgifter. De ökade kostnader som förslagen medför för Riksgäldskontoret ska hanteras genom befintliga ekonomiska ramar.

Förslagen har inga effekter för de finansiella företagen eller de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Skälen för promemorians bedömning

Offentligfinansiella och samhällsekonomiska effekter

Förslagen har inga offentligfinansiella eller samhällsekonomiska effekter.

Effekter för de finansiella företagen

Lagen om insättningsgaranti och lagen om resolution omfattar framför allt kreditinstitut och vissa värdepappersbolag. De finansiella företagen varierar i fråga om storlek och verksamhet.

Förslaget om att vissa uppgifter som företagen i dag lämnar till Riksgäldskontoret i stället ska lämnas till Finansinspektionen innebär att de aktuella uppgifterna ska lämnas till en och samma myndighet (Finansinspektionen) och att den administrativa bördan för företagen minskar i viss utsträckning. Förslaget påverkar inte konkurrensen mellan företagen eller företagens kunder.

Förslaget att det ska införas en bestämmelse i betaltjänstlagen om att Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt den lagen och som gäller även i fråga om andra företag än betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer, innebär att regeringen, med stöd av ett bemyndigande, kan komma att fatta beslut om avgifter som ska betalas av olika slag av företag som tillhandahåller betaltjänster på betalmarknaden (1 kap. 3 § och 8 kap. 27 § betaltjänstlagen). Det finns ett stort antal företag som tillhandahåller betaltjänster på betalmarknaden i Sverige, framför allt olika slag av betaltjänstleverantörer. Dessa företag varierar i fråga om storlek och verksamhet. Avgifternas storlek fastställs i förordningen om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen.

När det särskilt gäller avgifter för prövning av anmälningar om registrering enligt betaltjänstlagen (1 kap. 9 och 10 §§) kommer förslaget att träffa ett fåtal företag. Anmälningsskyldigheten trädde i kraft den 1 maj 2018, varför de företag som är anmälningsskyldiga i princip redan ska ha fullgjort denna skyldighet. Antalet företag som kommer att börja tillhandahålla anmälningsskyldiga tjänster är svårt att bedöma, men det handlar sannolikt om ett fåtal per år. Avgiftens storlek bestäms på förordningsnivå (förordningen om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen). De ökade administrativa kostnaderna för företagen kommer emellertid att stå i proportion till den fördel som ett undantag från betaltjänstlagens tillämpningsområde medför. Förslaget påverkar inte konkurrensen mellan företagen på betalmarknaden.

När det särskilt gäller avgifter för prövning av ansökningar om undantag enligt den delegerade förordningen träffar förslaget framför allt kreditinstitut. De ökade administrativa kostnaderna för företagen står i proportion till den fördel som ett undantag från kravet i den delegerade förordningen medför. Förslaget påverkar inte konkurrensen mellan företagen på betalmarknaden.

Det finns en risk för att företagen övervältrar de ökade administrativa kostnaderna på sina kunder. I det avseendet ska framhållas att utrymmet för kreditinstitut att ta ut avgifter av konsumenterna vid tillhandahållande av betalkonto med grundläggande funktioner är begränsat (4 a kap. 4 § betaltjänstlagen).

Effekter för myndigheter och domstolar

Det föreslås att det i Finansinspektionens uppdrag även ska ingå, mot avgift och inom ramen för full kostnadstäckning, att på Riksgäldskontorets vägnar bearbeta och rapportera uppgifter som finansiella företag ska lämna till Riksgäldskontoret. De ökade kostnader som förslaget om att vissa uppgifter som företagen i dag lämnar till Riksgäldskontoret i stället ska lämnas till Finansinspektionen medför för inspektionen i form av nya uppgifter ska finansieras genom avgifter från Riksgäldskontoret. De ökade

kostnader som förslaget medför för Riksgäldskontoret i form av betalning av avgifterna till Finansinspektionen ska hanteras inom befintliga ekonomiska ramar.

Förslagen i dessa delar påverkar inte måltillströmningen till de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Förslaget att det ska införas en bestämmelse i betaltjänstlagen om att Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt den lagen och som gäller även i fråga om andra företag än betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer medför inga kostnader för Finansinspektionen.

Finansinspektionens avgiftsbeslut kan överklagas till allmän förvaltningsdomstol. Det är emellertid i praktiken mycket ovanligt att Finansinspektionens avgiftsbeslut överklagas av de företag som träffas av dem. Det bedöms att förslagen kommer att påverka måltillströmningen till de allmänna förvaltningsdomstolarna i mycket begränsad utsträckning. Eventuella kostnader för de allmänna förvaltningsdomstolarna ska hanteras inom beslutade ekonomiska ramar.

Alternativa lösningar

Den närmast till hands liggande alternativa lösningen till förslaget om att vissa uppgifter som företagen i dag lämnar till Riksgäldskontoret i stället ska lämnas till Finansinspektionen är att Riksgäldskontoret investerar i ett eget systemstöd. Investeringskostnaderna för det kan uppskattas till ca 50–70 miljoner kronor. Till det kommer löpande kostnader för personal och underhåll.

Det är viktigt att myndigheterna på finansmarknadsområdet samarbetar med varandra och det framstår som god hushållning med det allmännas resurser att det systemstöd som Finansinspektionen har byggt upp kan användas på sätt som föreslås. Av dessa skäl finns inget utrymme för alternativa lösningar.

Inte heller i övrigt finns utrymme för alternativa lösningar.

Speciella informationsinsatser

Det får förutsättas att Riksgäldskontoret och Finansinspektionen informerar de berörda finansiella företagen om de nya ordningarna. Förslagen medför därför inget behov av speciella informationsinsatser.

Överensstämmelse med unionsrätten

Förslagen står i överensstämmelse med unionsrätten.

9 Författningskommentar

9.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (1995:1571) om insättningsgaranti

17 § Har ersättningsrätt inträtt enligt 8 §, ska institutet eller konkursförvaltaren lämna de uppgifter till garantimyndigheten som den behöver för att betala ut ersättning till insättarna, samt även i övrigt lämna myndigheten det biträde som den behöver för utbetalning av ersättning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om sådana uppgifter som avses i 16 § och första stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt 16 § ska lämnas till garantimyndigheten i stället ska lämnas till Finansinspektionen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om uppgiftsskyldighet. Övervägandena finns i avsnitt 4.3.

Tredje stycket, som är nytt, innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att uppgifter som enligt 16 § ska lämnas till garantimyndigheten i stället ska lämnas till Finansinspektionen. Riksgäldskontoret är garantimyndighet enligt denna lag (1 § förordningen med instruktion för Riksgäldskontoret). Riksgäldskontoret är även resolutionsmyndighet enligt lagen om resolution (1 kap. 3 §). En motsvarande bestämmelse i fråga om uppgifter som ska lämnas till Riksgäldskontoret i dess verksamhet som resolutionsmyndighet finns i 29 kap. 3 § lagen om resolution, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 9.4.

9.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2002:598) om avgifter för vissa gränsöverskridande betalningar

1 § Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 924/2009 av den 16 september 2009 om gränsöverskridande betalningar i gemenskapen och om upphävande av förordning (EG) nr 2560/2001 ska, utom när det gäller artiklarna 6 och 7, tillämpas även på Sveriges valuta.

I lagen finns bestämmelser om gränsöverskridande betalningar i svenska kronor. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

Ändringen är en följd av att artikel 8 i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar har upphävts (se artikel 17.6 i EU:s förordning om tekniska och affärsmässiga krav för betalningar och autogireringar).

9.3 Förslaget till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

31 kap.

5 a § Sekretess gäller i Finansinspektionens verksamhet med att bearbeta och rapportera vissa uppgifter på garantimyndighetens och resolutionsmyndighetens vägnar

1. för uppgift om affärs- eller driftförhållanden hos den som är skyldig att lämna uppgifter enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti eller lagen (2015:1016) om resolution, om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs, och

2. för uppgift om ekonomiska eller personliga förhållanden för annan som har rätt i affärsförbindelse eller liknande förbindelse med den uppgiftsskyldige.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst tjugo år.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om sekretess i viss verksamhet som Finansinspektionen bedriver. Paragrafen är utformad efter förebild av 30 kap. 4, 10 och 12 b §§. Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Första stycket innebär att sekretess gäller för vissa uppgifter i Finansinspektionens verksamhet med att bearbeta och rapportera vissa uppgifter på Riksgäldskontorets vägnar. Riksgäldskontoret är garantimyndighet enligt lagen om insättningsgaranti (1 § förordningen med instruktion för Riksgäldskontoret) och resolutionsmyndighet enligt lagen om resolution (1 kap. 3 § lagen om resolution).

I fråga om affärs- och driftförhållanden hos den som uppgiftsskyldigheten avser gäller sekretess enligt *punkt 1* om det kan antas att denne lider skada om uppgiften röjs, dvs. en presumtion för offentlighet (s.k. rakt skaderekvisit). För s.k. tredjemansuppgifter, dvs. uppgifter om dem som är kunder eller står i något liknande förhållande till den uppgiftsskyldige, gäller absolut sekretess enligt *punkt 2*.

Enligt *andra stycket* är sekretesstiden högst tjugo år.

Det finns en sekretessbrytande bestämmelse i 5 a §.

5 b § Sekretess enligt 5 a § hindrar inte att en uppgift lämnas till

1. garantimyndighet enligt lagen (1995:1571) om insättningsgaranti,

2. resolutionsmyndighet enligt lagen (2015:1016) om resolution, eller

3. Europeiska bankmyndigheten.

Paragrafen, som är ny, innehåller sekretessbrytande bestämmelser. Övervägandena finns i avsnitt 4.4.

Paragrafen innebär att sekretessen inte hindrar att Finansinspektionen i verksamhet som avses i 5 a § lämnar uppgift till Riksgäldskontoret i dess egenskap som garantimyndighet enligt lagen om insättningsgaranti, Riksgäldskontoret i dess egenskap som resolutionsmyndighet enligt lagen om resolution eller Europeiska bankmyndigheten.

9.4 Förslaget till lag om ändring i lagen (2010:751) om betaltjänster

4 kap.

21 a § Ytterligare bestämmelser om informationskrav för tillhandahållare av valutaväxlingstjänster finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 924/2009 av den 16 september 2009 om gränsöverskridande betalningar i gemenskapen och om upphävande av förordning (EG) nr 2560/2001 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 260/2012.

Paragrafen, som är ny, innehåller en upplysningsbestämmelse. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.

I 3, 4, 7, 10 och 17 §§ finns bestämmelser om vissa informationskrav för betaltjänstleverantörer och den som erbjuder en valutaväxlingstjänst i en uttagsautomat eller på platsen för försäljningen. I paragrafen finns en upplysning om att det finns ytterligare bestämmelser om informationskrav för betaltjänstleverantörer och parter som tillhandahåller valutaväxlingstjänster i en uttagsautomat eller på ett försäljningsställe i EU:s förordning om gränsöverskridande betalningar.

8 kap.

7 § Betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska med årliga avgifter bekosta Finansinspektionens verksamhet samt Statistiska centralbyråns verksamhet enligt lagen (2014:484) om en databas för övervakning av och tillsyn över finansmarknaderna.

Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt denna lag.

Paragrafen innehåller bestämmelser om avgifter till Finansinspektionen. Bestämmelsen är utformad efter förebild av 13 kap. 16 § lagen om bank- och finansieringsrörelse. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

Paragrafen innebär att betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer med avgifter ska bekosta Finansinspektionens verksamhet. Det är fråga dels om årliga avgifter för att finansiera Finansinspektionens verksamhet, dels om avgifter för prövning av anmälningar, ansökningar och underrättelser. Ändringen innebär dels att de två avgiftsslagen behandlas i två olika stycken i paragrafen, dels att de sistnämnda avgifterna får tas ut även av andra företag än betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer.

Första stycket gäller årliga avgifter som betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer ska betala till Finansinspektionen.

Andra stycket gäller avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt denna lag, inbegripet för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt kompletterande rättsakter som har antagits av kommissionen enligt andra betaltjänstdirektivet. Bestämmelsen gäller, till skillnad från första stycket, inte bara i fråga om betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer. Finansinspektionen har hittills tagit ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt denna lag från betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer med stöd av förordningen om avgifter

för prövning av ärenden hos Finansinspektionen. Den nya bestämmelsen, tillsammans med bemyndigandet för regeringen att meddela föreskrifter om avgifter i 27 § andra stycket, innebär att Finansinspektionen får ta ut avgifter för prövning av ansökningar, anmälningar och underrättelser enligt denna lag även från andra företag än betalningsinstitut och registrerade betaltjänstleverantörer, t.ex. kreditinstitut.

27 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett företag ska lämna till Finansinspektionen enligt 2 § första stycket och när upplysningarna ska lämnas.

Regeringen får meddela föreskrifter om avgifter enligt 7 §.

Paragrafen innehåller bemyndiganden. Övervägandena finns i avsnitt 5.2.

I paragrafen tas hittillsvarande punktuppställning bort. Bemyndigandet i hittillsvarande punkt 2 ersätts av ett nytt bemyndigande som införs i andra stycket.

I *första stycket* finns ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vilka upplysningar ett företag ska lämna till Finansinspektionen enligt 2 § första stycket, och när upplysningarna ska lämnas.

I *andra stycket*, som är nytt, finns ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter också om avgifter enligt 7 §. Det är fråga dels om årliga avgifter för att finansiera Finansinspektionens verksamhet, dels om avgifter för prövning av anmälningar, ansökningar och underrättelser. Föreskrifter om årliga avgifter finns i dag i förordningen om årliga avgifter för finansiering av Finansinspektionens verksamhet. Föreskrifter om avgifter för prövning av ärenden finns i dag i förordningen om avgifter för prövning av ärenden hos Finansinspektionen.

9.5 Förslaget till lag om ändring i lagen (2015:1016) om resolution

29 kap.

3 § *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att vissa uppgifter som enligt 27 kap. 20 § och 28 kap. 1 § ska lämnas till Riksgäldskontoret i stället ska lämnas till Finansinspektionen.*

Paragrafen, som är ny, innebär att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att vissa uppgifter som ska lämnas till Riksgäldskontoret i stället ska lämnas till Finansinspektionen. Övervägandena finns i avsnitt 4.2.

Riksgäldskontoret är resolutionsmyndighet enligt denna lag (1 kap. 3 §). Riksgäldskontoret är även garantimyndighet enligt lagen om insättningsgaranti (1 § förordningen med instruktion för Riksgäldskontoret). En motsvarande bestämmelse i fråga om uppgifter som ska lämnas till Riksgäldskontoret i dess verksamhet som garantimyndighet finns i 17 § tredje stycket lagen om insättningsgaranti, se författningskommentaren till den paragrafen i avsnitt 9.1.

Med uppgifter som ska lämnas enligt 27 kap. 20 § och 28 kap. 1 § – som genomför artiklarna 11.1 och 103 i krishanteringsdirektivet – avses även sådana uppgifter som ska lämnas enligt rättsakter som har beslutats på grundval av det direktivet, t.ex. kommissionens delegerade förordning (EU) 2015/63 av den 21 oktober 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU avseende förhandsbidrag till finansieringsarrangemang för resolution och kommissionens genomförandeförordning (EU) 2016/1066 av den 17 juni 2016 om fastställande i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/59/EU av tekniska genomförandestandarder när det gäller förfaranden, standardformulär och mallar för den information som ska lämnas för upprättandet av resolutionsplaner för kreditinstitut och värdepappersföretag.